

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

SVFNTUL NICOLAE
VELIMIROVICI

Cugetări

Scrisoarea P.S. Nicolae către publicul românesc

La întâia ediție a cărții Domnului NICOLAE VELIMIROVICI

Traducere de Ionuț Gălbeneț și Sladjana Gurgu

Introducere Domnului Prodanu,

Pe care vouă ți bucuria de la Domnului

...prin scrisoarea dumneavoastră prin care mă rugați să ed

SVFNTUL NICOLAE VELIMIROVICI

GÂNDURI DESPRE BINE ȘI RĂU

Traducere din limba sârbă de
IONUȚ și SLADJANA GURGU

PRESENIA

9786068195513

**UȘOR LUCRU ESTE SĂ ÎNVEȚI UN ANIMAL.
LESNE ESTE SĂ ÎNVEȚI PE UN NEÎNVĂȚAT.
DAR ANEVOIE ESTE SĂ-L ÎNVEȚI
PE CEL CE,
NEÎNVĂȚAT FIIND,
S'A FĂCUT ALTORA ÎNVĂȚĂTOR.**

Gânduri

Sufletul — mai de preț decât trupul

Timpul este pasărea care te împodobește cu penele sale pestrițe, dar care va și veni să smulgă cele ale sale. Dacă te vei lega cu sufletul prea mult de pene, timpul va smulge împreună cu penele și sufletul. O, cât de urâtă va fi atunci goliciunea ta!

Dumnezeu — Roata cea mai Mare

Roata mare se învâрте mai încet, dar ajunge din urmă roata mică, ce se învâрте mai repede. Cu cât roata este mai mare, cu atât rotirea este mai înceată și zgomotul mai mic; cu cât roata este mai mică, cu atât rotirea este mai iute și zgomotul mai mare. Acest fapt se potrivește și lucrurilor, și oamenilor. Roata cea mai mare din sufletul omului este Dumnezeu. Marginile ei nu se pot vedea, nici mersul ei nu se poate auzit din pricina mulțimii și a larmei

Libris

roților celor mici. Însa în clipa în care toate roțile cele mici din sufletul omului se liniștesc, abia atunci sufletul se oglindește în nemăsurata roata dumnezeiască, în care se cuprinde cerul și pământul. Și în fața acestei vederi, pe cât de rară, pe atât de neașteptată, sufletul simte o bucurie de negrăit.

Necredinciosul îți este sieși călău

Când omul își întoarce fața către Dumnezeu, toate drumurile duc la Dumnezeu. Când omul, însă, își întoarce fața de la Dumnezeu, toate drumurile duc spre prăpastie.

Cine se leapădă cu totul de Dumnezeu, și cu buzele și cu inima, acela nu săvârșește în viață nimic altceva decât cele ce duc la desăvârșita lui surprare, și trupească și sufletească.

De aceea nu te grăbi să cauți călău pentru cel necredincios. El însuși l-a găsit în sine, unul mai de încredere decât cel pe care i l-ar da lumea întreagă.

Sufletele mari

Nu ajunge ca omul să aibă numai tăria voinței, nici numai tăria simțirii, nici numai tăria cugetării. Nici toate acestea împreună nu sânt de ajuns, fără un țel luminat.

La ce-i folosesc atletului iuțea picioarelor și tăria plămânilor, dacă de teama lui toți îl ocolesc și nimeni nu-i vrea ajutorul?

Înveșmântate în bezna nopții, toate stihiiile puternice și involburate ale naturii îl umplu pe călător de frică; dar când sânt luminate de soarele dimineții, călătorul se împrietenește cu ele.

Asemenea sânt și așa-zisele suflete tari. Îmbrăcate în întunericul iubirii de sine și al deșertăciunii, ele ajung de temut pentru oameni și natura din jur. Înveșmântate însă în lumina dumnezeiască, ele se fac izvor de bucurie pentru toți cei din jur.

Grindina este mai tare decât ploaia; cu toate acestea, grindina nu are nici un prieten pe pământ.

Bunătatea este departe văzătoare

Bunătatea este departe văzătoare, și deslușește pricinile cele mai îndepărtate. Răutatea este mioapă și vede pricinile cele mai apropiate. Răutatea, întocmai ca pasărea, vede că este nevoie de nori ca să plouă. Bunătatea vede că este nevoie de Dumnezeu ca să plouă. Răutatea, întocmai ca măgarul, vede că este nevoie de bălegar ca să crească porumbul. Bunătatea vede că este nevoie de Dumnezeu ca să crească porumbul.

Libris

Întregul mai lămurit decât partea

Totdeauna întregul este mai lămurit decât o parte a întregului. Aceasta, de bună seamă, din pricina noimei și a unității întregului. Este mai lesne de văzut stejarul decât ghinda din stejar. Este mai lesne de văzut trăsura decât roata trăsurii. Mai lesne se vede omul, decât mâna omului. Natura, în întregul ei, se vede mai lesne decât orice lucru din natură. Dumnezeu este mai lămurit vederii decât natura și decât tot ce ființează în natură. Dar dacă omul își ațintește privirea asupra ghindei din stejar, ghinda se arată mai lesne vederii decât stejarul; dacă își ațintește privirea asupra roții, roata se vede mai bine decât trăsura; dacă privește mâna, mâna se vede mai bine decât omul; dacă își ațintește privirea asupra oricărui lucru din natură, lucrul acela se vede mai lesne decât natura; și dacă își ațintește privirea asupra naturii, natura ajunge mai lămurită vederii decât Dumnezeu. Însă această limpezime a părții este vremelnică, pe când limpezimea întregului este dăinuitoare. De aceea Dumnezeu este cea mai mare și cea mai dăinuitoare limpezime.

Tăcere

Despre trei lucruri nu te grăbi să vorbești: despre Dumnezeu, până ce nu-ți întărești credința în El;

despre păcatul altuia, până ce nu-l cunoști pe al tău; și despre ziua de mâine, până ce nu se luminează de ziua.

Omul mare

Nu poți ajunge om mare, până ce nu te socotești mort.

Nu poți ajunge om mare în nici un loc din lume și în nici un rang din societate: în primul rând, câtă vreme te temi de orice este mai mic decât Dumnezeu; în al doilea rând, câtă vreme iubești ceva ce este mai mic decât Dumnezeu și, în al treilea rând, câtă vreme nu te obișnuiești să socotești moartea ta ca pe ceva ce a fost, nu ca pe ceva ce urmează să fie.

Slăbănogul

Facerea de rău este o slăbiciune, nu o putere. Rău-făcătorul este un slăbănog, nu un viteaz.

De aceea, socotește-l întotdeauna pe cel ce-ți face rău ca fiind mai slab decât tine și, așa cum nu te răzbuni pe un copil neputincios, tot așa nu căuta să te răzbuni nici pe făcătorul de rele. Căci el nu este făcător de rele după putere, ci după slăbiciune.

În acest fel, vei strânge putere în tine și te vei ase-măna mării, care nu se revarsă pentru a îneca pe orice copil ce aruncă în ea cu pietre.

Himeră strălucitoare

Ochiul nu se satură de privit, nici urechea nu se satură de auzit. Lumea aceasta este, în întregul ei, asemenea unei himere strălucitoare, dar în parte este numai măhnire; vitejie de uriaș, în întregul ei, și frică de șoarece, în parte; avânt nebiruit al vieții, în întregul ei, și moarte fără nădejde, în parte. Și toată această strălucitoare himeră nu poate îndeștula nici un ochi, nici o ureche și cu atât mai puțin poate os-
toi setea dorințelor trupești. Iar cel mai puțin poate potoli setea duhovnicească. Căci așa cum o picătură de apă cade pe limba arsă a călătorului înșetat și îl adapă, tot așa și acest întreg cosmos – o picătură fierbinte – cade pe sufletul înșetat al omului și nu numai că nu-l satură, ba chiar această picătură fierbinte – cosmosul – îl face mai setos și îi ațâță setea până la nebunie. Într'adevăr, lumea e făcută doar să stârnească setea în om, nu să o și astâmpere.

Sufletul vede

Ochii noștri, prin ei înșiși, văd atât cât văd și ochelarii noștri. Urechile noastre, prin ele însele, aud tot atât cât aude și receptorul metalic. Limba noastră, prin ea însăși, vorbește tot atât de lămurit pe cât și limba clopotului. De aceea, ce vede sufletul nostru văd și ochii noștri. De aceea, ce aude sufletul nostru

aud și urechile noastre. De aceea – pentru că sufletul poartă înțelegerea și limba vorbește cu înțelese. Dacă ochii noștri ar fi ca lacul, fără suflet, ei ar vedea precum vede lacul. Dacă urechile noastre ar fi ca peșterile, fără suflet, ele ar auzi tot atât cât aud și peșterile. Dacă limba noastră ar fi răsunătoare precum limba fără suflet a clopotului, ea ar vorbi tot atât cât vorbește și limba clopotului.

Convorbire

Singura întrebare sinceră a învățatului către natură este: „Natură, spune-mi cine ești, ca să știu cine sânt eu?”

Singura întrebare sinceră a istoricului către istorie este: „Istorie, spune-mi cine ești, ca să știu cine sânt eu?”

Singura întrebare sinceră a sfântului către Dumnezeu este: „Doamne, spune-mi cine ești, ca să știu cine sânt eu?”

Răspunsul, negreșit, în toate cele trei cazuri, este: „Omule, află-mă în tine!”

Câștigul și paguba

Când câștigul este privit de aproape, se vede ca un câștig. Când câștigul este privit de departe, se vede ca o pagubă.

Când paguba este privită de aproape, se vede ca o pagubă. Când paguba este privită de departe, se vede ca un câștig.

Câștigarea lui Dumnezeu este singurul câștig care rămâne câștig și privit de aproape, și de departe.

Pieire

Cel mai mare vei fi atunci când te vei preschimba pe tine, cu gândul, în nimic; când te vei ridica cu duhul până la Duhul cel nesfârșit și nemărginit, și vei privi din înălțime și din depărtare la tine ca asupra unui lucru, tot așa de nepărtinitor precum privești acum, în trup, toate celelalte lucruri din jurul tău; când, din acea depărtare și înălțime, vei privi asupra ta ca la cineva care a murit, ca la cineva risipit în praf și cu desăvârșire pierit; și vei simți toate celelalte trupuri – pe toate și pe fiecare – ca pe propriul tău trup; când vei via întru Nemurire și Viață, și vei privi lucrarea neînsemnată și zadarnică a morții și vei privi însăși moartea în trecut; zic în trecut, dar unul fără prezent și viitor. Atunci moartea, care neconținut amenință să-ți ia trupul, nu-ți va părea mai de temut decât vântul care amenință să-ți ia pălăria, deoarece atunci vei cunoaște că sufletul tău poate fi înțea și fără trup, ca și capul fără pălărie.

Iarăși despre pieire, puțin altfel

Orice virtute aduce uitarea de sine. Orice virtute, în toată măsura ei, aduce pieirea de sine. Virtutea cea mai de seamă, dragostea, este cea mai deplină uitare de sine și cea mai deplină pieire de sine. Uitarea de sine se preschimbă în pieire de sine, iar aceasta duce la viața veșnică.

Prin ceea ce este lung, cunoaștem ce este scurt, iar prin ceea ce este scurt, cunoaștem ce este lung. Prin ani lungi de trudă, lehamite și de iubire de sine cunoaștem această scurtă vremelnicie, iar prin scurtele clipe de virtute cunoaștem veșnicia cea nemăsurată.

Paharul plăcerii

Dacă ți-ar întinde cineva o pocal de aur cu cel mai bun vin din lume și ți-ar spune: „Bea, însă vezi că la fund se află un scorpion,” ai bea oare? În orice pahar al plăcerii pământești se găsește un scorpion la fund. Și, din nefericire, aceste pahare sânt atât de mici, încât scorpionul este întotdeauna aproape de buze.

Moartea

Între tăcerea cerului și a pământului, înțelepții se sfădesc cu înverșunare: ce este materia și ce este duhul?

Iar moartea stă în cimitir și răspunde fără tocmeală: „Materia este aluatul, duhul este drojdia; voi sânteți pâinea, iar eu oaspetele.”

La căpătâiul fiului mort

Mama îi pregătește fiului așternut din lână de cașmir și baldachin din mătase mongolă.

O noapte, o a doua, iar a treia noapte fiul zace în așternut de lut, stârv îngropat de un an, zace fără desfătare, fără amărăciune și fără vise.

Vin biruatorii pământului; vin biruatorii mării; vin biruatorii văzduhului și aduc mamei, spre mângâiere, și lacrimile lor.

„Unde sânt slăvitele voastre biruințe, când îmi aduceți ceea ce mamele au din preaplin?”

Moartea întemnițaților

„Cultură și progres! se laudă un întemnițat al vieții către alt întemnițat al vieții.”

„Vrei să zici: curățirea și luminarea închisorii! Dar cine ne va străpunge zidul închisorii? îl întreabă întemnițatul pe întâiul întemnițat.”

Și două cuvinte, cu două inimi, se afundă în pivnița închisorii.

Unde este stăpânul ospățului?

Pe pieptul unui cal mort stă un vultur și mănâncă. Pe pieptul vulturului stă timpul și mănâncă. Pe pieptul timpului stă veșnicia și mănâncă. Mii de prietori – cu vulturul lor pe piept – se uită și văd o parte din priveliște; abia zece dintr’o mie văd partea a doua, și numai unul din aceștia zece vede partea a treia. În miile de exclamări dureroase este mângâietor să auzi strigătul unui văzător cu duhul: Iată, deasupra veșniciei, pe Stăpânul ospățului!

Moartea neprevăzută

La bancă, bancherul socotește cu mare bucurie câte mii de zile poate încă să mănânce. Iar groparul, flămând, privește din cimitir asupra orașului și cugetă: De la a cui gură, oare, va cădea mâine bucata de pâine?

Nu te mândri cu înțelepciunea

Nu te mândri cu înțelepciunea. Nici cu a altuia, căci nu este a ta. Nici cu a ta, căci dacă te mândrești cu ea, înseamnă că nu ai îndeajuns. Nici o lampă de gaz nu arde până ce nu i se pune gaz. Toate lămpile pot fi umplute, dar lampa înțelepciunii – niciodată.
